

تاثیر آموزش مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده بر میزان وابستگی به بازی های رایانه ای در دانش آموزان

پسر مقطع متوسطه

زمینه و هدف: علاقه روز افزون انجام بازی های رایانه ای بر زندگی اجتماعی نوجوانان تاثیر گذار است. یکی از مشکلات عمده این رسانه ی تعاملی، وابستگی به این بازی ها می باشد. تئوری رفتار برنامه ریزی شده یکی از تئوری های مهمی است که فرآیند اصلی پذیرش رفتارهای سالم را توضیح می دهد. این مطالعه با هدف تعیین تاثیر آموزش مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده بر میزان وابستگی به بازی های رایانه ای در دانش آموزان پسر مقطع متوسطه اجرا گردید.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر یک کارآزمایی میدانی شاهددار تصادفی شده بود. جامعه مورد مطالعه دانش آموزان وابسته به بازی های رایانه ای گناباد بودند. ۶۴ نفر از دانش آموزان وابسته به روش تصادفی چندمرحله ای انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه مداخله (۳۲ نفر) و کنترل (۳۲ نفر) قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد وابستگی به بازی های رایانه ای و پرسشنامه محقق ساخته منطبق بر سازه های تئوری رفتار برنامه ریزی شده بود که قبل، بلافاصله و سه ماه بعد از مداخله تکمیل گردید. مداخله شامل ۸ جلسه آموزشی ۹۰ دقیقه ای بود. تجزیه و تحلیل داده ها توسط نرم افزار ۱۹ spss با آزمون های آماری کای اسکوئر، تست فیشر، تی تست مستقل، آنالیز واریانس تکرار شده و تست تعقیبی بن فرونی انجام شد. سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: قبل از مداخله دو گروه مداخله و کنترل از نظر میانگین نمره سازه های مدل همسان بودند. اما پس از مداخله میانگین نمره اعتیاد به بازی های رایانه ای از (۱۲/۲±۵۴/۴) به (۱۰/۷±۴۹/۱) کاهش یافت. ولی میانگین نمره آگاهی از (۲/۸±۵/۴) به (۱/۸±۷/۷) نگرش از (۳/۳±۲۸/۱) به (۲/۶±۲۹/۴)، کنترل رفتاری درک شده از (۳/۳±۱۵/۳) به (۲/۲±۱۶/۲) و قصد رفتار از (۳/۳±۱۶/۸) به (۳/۳±۱۷/۸) افزایش نشان داد، که از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/05$). همچنین میانگین تغییرات سازه های مدل نیز از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: یافته های این مطالعه نشان داد تئوری رفتار برنامه ریزی شده می تواند به عنوان چارچوب نظری مناسبی برای طراحی و اجرای برنامه های آموزشی در جهت کاهش وابستگی دانش آموزان به بازی های رایانه ای مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی: وابستگی به بازی های رایانه ای، تئوری رفتار برنامه ریزی شده، مداخله آموزشی، دانش آموز